

HANDSCHRIFT- ONDERWIJS & SCHRIFTEUCATIE

 Vakdidactisch model

Het doel van handschriftonderwijs en schrifteducatie is functionele geletterdheid: door het vermogen om te lezen en te schrijven kunnen leerlingen functioneren in de maatschappij.

Ze kennen verschillende (digitale) mogelijkheden om te communiceren. Ze kunnen beredeneerd keuzes maken en met een passend gekozen instrument efficiënt (vlot en met souplesse) en effectief (goed vormgegeven) tekst produceren in verschillende situaties in het onderwijs en het dagelijks leven.

Communicatieve functie

Schrift ondersteunt de communicatie. Met pen geschreven tekst kan de communicatie alleen dienen als het duidelijk leesbaar is. Getypte teksten moeten prettig leesbaar zijn, maar dat heeft vooral te maken met grafisch comfort.

Intern reflectieve functie

Een geautomatiseerde schrifthandeling verhoogt het niveau van het denkproces, het innerlijk proces dat de schrijver met zichzelf voert als hij over de inhoud nadenkt, deze ordent en formuleert.

Expressieve en esthetische functie

Schrift heeft een expressieve functie als de schrijver via vormgeving uitdrukking geeft aan sfeer, gevoelens of opvattingen. Schrift heeft ook een esthetische functie. Schoonheid kan de opmaak van een werkstuk dienen. Beide functies komen tot stand in persoonlijke keuzes met betrekking tot vorm, kleur en beeld.

Bij het geven van het vak Handschriftonderwijs is het van belang het proces, de vorm en het materiaal op elkaar af te stemmen. De manier waarop deze drie aspecten worden ingezet is afhankelijk van de taak, de persoon en de omgeving. Elk aspect beïnvloedt beide anderen.

Leraren kennen de wederzijdse en voortdurende beïnvloeding tussen de aspecten en kunnen deze inzetten bij de begeleiding van leerlingen. Het is nodig om de benodigde vaardigheden ten aanzien van de handschriftaspecten proces, vorm en materiaal expliciet te benoemen, uit te leggen en voor te doen.

In de overlap tussen deze aspecten gaat kennis over in handelen: materiaalhantering, vormproductie en de keuze van taakspecifiek gereedschap.

Materiaalhantering

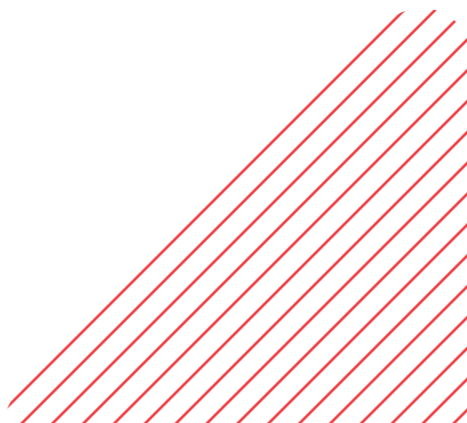
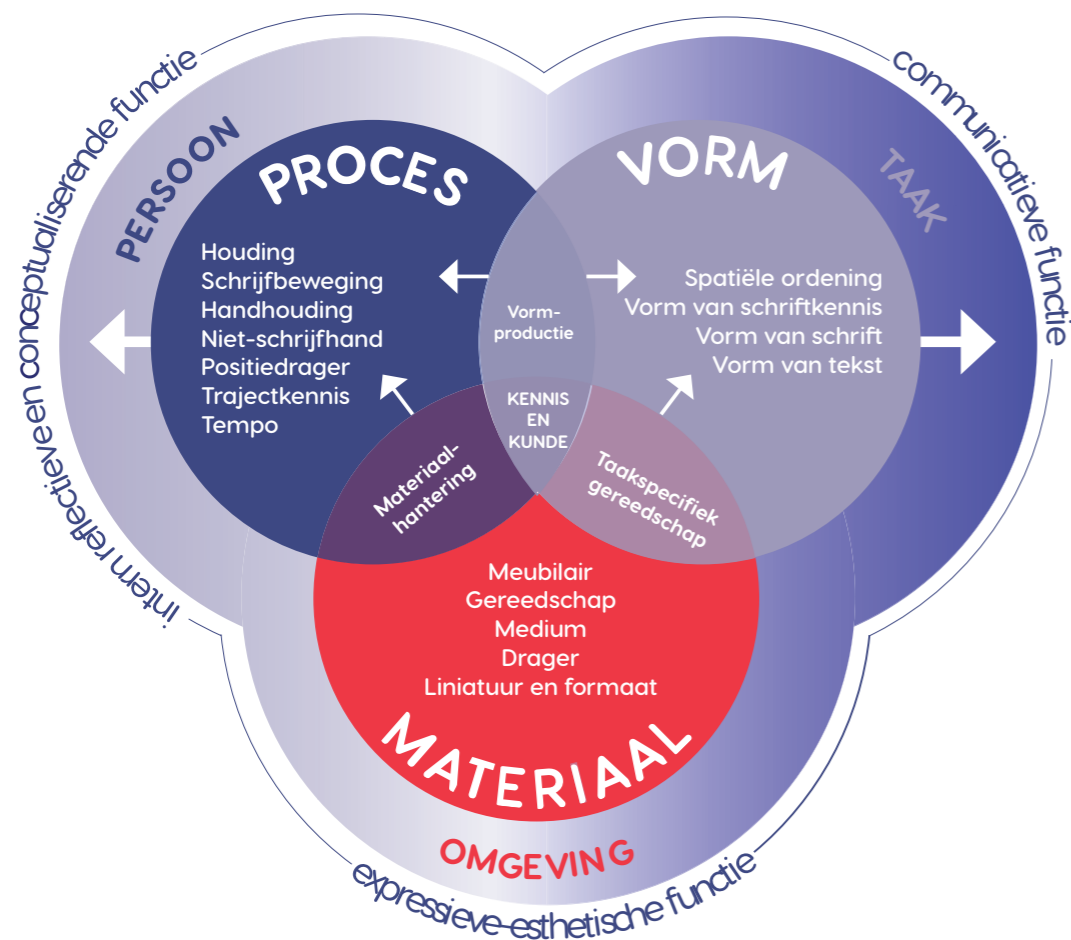
Het proces van de schrijver kan vaardig, soepel verlopen en heeft baat bij de juiste hantering van het materiaal.

Vormproductie

Vormproductie ontstaat waar vorm en proces elkaar raken. De volgorde bij het aanleren van het schrijven van (hoofd)letters, tekens en cijfers is vormkennis, trajectkennis, plaatsing op de regel en reflectie. Letters en cijfers krijg je in de vingers als je ze consequent volgens een bepaald traject maakt.

Taakspecifiek gereedschap

Afhankelijk van de keuze waarin de tekst vormgegeven moet worden, wordt gekozen voor passend gereedschap. Het materiaal faciliteert de vormgeving.



 www.kempel.nl